

ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง ปัจจัยทางภูมิศาสตร์ที่มีอิทธิพลต่อการตั้งถิ่นฐาน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ภูมิใจในท้องถิ่น
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ปัจจัยทางภูมิศาสตร์ที่มีอิทธิพลต่อการตั้งถิ่นฐาน
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา สด๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

ปัจจัยทางภูมิศาสตร์ที่มีอิทธิพลต่อการตั้งถิ่น

การตั้งถิ่นฐานของประชากรในท้องถิ่นต่าง ๆ ขึ้นอยู่กับสภาพภูมิศาสตร์ ภูมิอากาศ และความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญ ดังนี้

๑. ลักษณะภูมิประเทศ หมายถึง ลักษณะของแผ่นดินที่อาจมีลักษณะสูง ๆ ต่ำ ๆ เป็นภูเขา ที่ราบ ที่ราบสูง แม่น้ำ และบริเวณที่เป็นที่ราบลุ่มแม่น้ำและที่ราบลุ่มชายฝั่งทะเล จะมีความอุดมสมบูรณ์ การคมนาคมสะดวกสบาย ก็จะเป็นบริเวณที่มีพัฒนาการด้านความเจริญรุ่งเรืองอย่างรวดเร็วและมีประชากรตั้งถิ่นฐานอยู่อย่างหนาแน่น เขตที่ราบสูง ทุรกันดาร ขาดความอุดมสมบูรณ์ การคมนาคมไม่สะดวก พัฒนาการด้านความเจริญรุ่งเรืองก็จะช้า

๒. ลักษณะภูมิอากาศ หมายถึง ลักษณะของอากาศที่เกิดขึ้นเป็นประจำในท้องถิ่นใดท้องถิ่นหนึ่ง เป็นระยะที่ยาวนานพอสมควร แต่ในเขตที่มีอุณหภูมิไม่ร้อน ไม่หนาวจนเกินไปจะเป็นปัจจัยที่ทำให้ชุมชนมีพัฒนาการที่รวดเร็ว และเขตใดที่มีฝนฟ้าตกตามฤดูกาล จะทำให้สามารถประกอบอาชีพการเกษตรได้ดี ก็เป็นแรงจูงใจให้ชุมชนมีพัฒนาการด้านต่าง ๆ ได้รวดเร็วกว่าเขตที่มีความแห้งแล้ง

๓. ทรัพยากรธรรมชาติ หมายถึง สิ่งที่เกิดขึ้นหรือมีอยู่เองตามธรรมชาติ โดยที่มนุษย์ไม่ได้เป็นผู้สร้าง และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการดำรงชีวิตได้ เช่น แร่ธาตุ ป่าไม้ น้ำ อากาศ ชุมชนใดมีทรัพยากรธรรมชาติที่มีความอุดมสมบูรณ์ ก็จะทำให้พัฒนาการของชุมชนเป็นไปอย่างรวดเร็ว และชุมชนใดไม่มีทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์พัฒนาการก็จะล่าช้า